

Rastemo skupaj

Mali raziskovalec

Raziskovalni tabor

Veseli teden pri Jakcu

2016

Mali raziskovalec

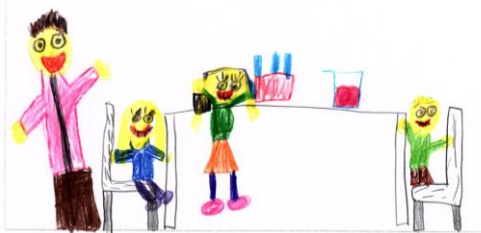
15. leto med najmlajšimi

oktober 2015 – april 2016

Pri malem raziskovalcu mi je bilo zelo všeč, ko smo delali poizkuse z baloni. Z baloni smo lovili pikice. Najprej smo balon po laseh naelektrili, nato smo z balonom iz mize pobirali papirnate pikice. Pikice so se same gor na balon prijele, zalepile. Vita, 5 let, vrtec Podgorci.

Opise k risbam je, po nareku otrok iz vrtca Podgorci, zapisala vzgojiteljica Majda Ozmec. Besedila otrok niso lektorirana.

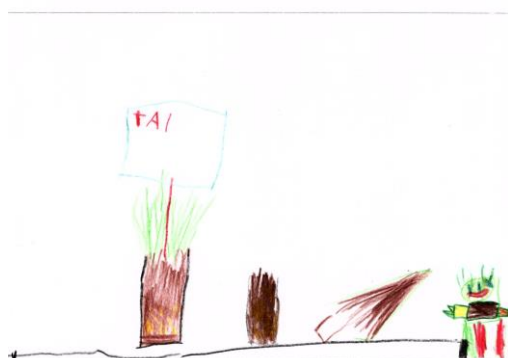
Maja nam je enkrat prinesla sok od rdečega zelja. Potem smo ga dali v ene šalce. Potem pa smo dodajali različne stvari: limono, pralni prašek, pa še ono za pecivo delati. Jaz sem stisnila limono v rdeči sok, dobila sem pinki barvo. Ta mi je bila najbolj všeč. Ela, 6 let, vrtec Podgorci.

Naravoslovje temelji na znanstveno potrjenih spoznanjih o naravi. Človek je del narave, zato je proučevanje naravnih pojavov pomembno za prepoznavanje vloge in mesta človeštva na našem planetu pa tudi za raziskovanje človeške družbe.

Naravoslovne teme imajo v zgodnjem otroštvu dve pomembni vlogi. Prvič, za otroke predstavljajo neposredno okolje,

ki ga lahko raziskujejo brez tuje pomoči in zato pristno, neobremenjeno s predsodki in prisilo ter vedno motivirano. Zato se večina odraslih zelo rada spominja otroških let. Drugič, naravoslovne teme omogočajo preskoke od konkretnega na abstrakten način dojemanja, ki je pomemben za celosten razvoj otrokove osebnosti, ne le za njegovo naravoslovno razgledanost.

V obdobju zgodnjega otroštva so prav naravoslovne teme najprimernejše za vodeno raziskovanje, saj so predmeti in pojavi konkretni, hkrati pa omogočajo širok razpon nadgradnje na abstraktni ravni¹.

Pri malem raziskovalcu smo posejali pšenico. Mislil sem, da bodo listi ravno viseli, ampak visijo mi postrani. Mamica mi jih je doma tiste ki so vstran viseli potrgala s prsti. Lonček imama doma na mizi. V lonček sva dala štiri male čokoladne zajčke. Tai, 5 let, vrtec Podgorci.

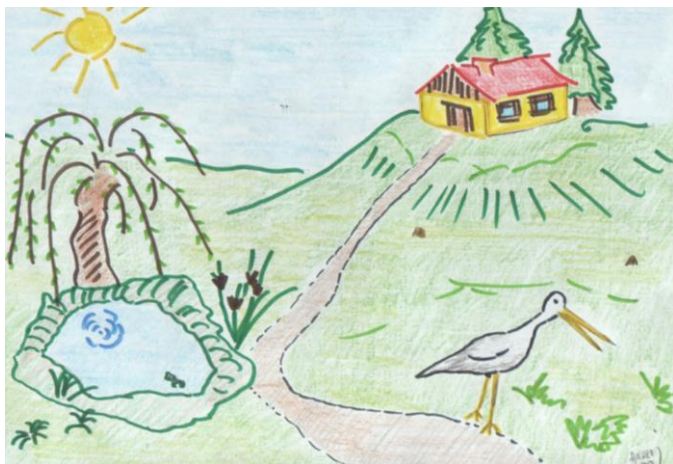
¹ Novak, 2003.

Pri delu z otroki je zelo pomembno, da so razlage primerno poenostavljene. Biti morajo jasne in otroku razumljive, hkrati pa strokovno neoporečne. Pri Malem raziskovalcu za uvodno motivacijo včasih uporabim zgodbico, ki jo spremljajo ilustracije. Izkušnje mi kažejo, da je tak način dela lahko zelo uspešen.

In tako je nekega zgodnje spomladanskega večera nastala zgodbica z naslovom ...

Nežka opazuje ... žabice²

Pomlad je prihajala v deželo in s seboj prinašala novo življenje. Travniki in drevesa so pričeli zeleneti in cveteti. Tudi prva štorklja se je že vrnila v vas in veliko živali je pričakovalo mladičke.

Življenje pa se je vračalo tudi v mlako na koncu Lisičjaka. Vrbe ob njej so ponosno povešale svoje veje nadnjo, kot bi jo hotele varovati. Na vodni gladini so svoje drsalne sposobnosti kazali vodni drsalci, vodni polži so lezli gor in dol po ločju, zlati cekinčki pa so se razigrano podili drug za drugim.

Tiho in počasi se je Nežka približevala mlaki. Čof, čof in na vodni gladini je videla le še majhne valove. Žabe sekulje so jo slišale, preden jih je lahko videla. Mirno je postala, skrita za grmom. Ne za dolgo. Radovedna žaba je že pokukala iz vode. In za njo še druga. Z dolgimi nogami sta odlično plavali.

² Botolin Vaupotič, 2007.

»Kaj pa je tam ob robu?« je vprašala Nežka in pokazala v smeri proti plavajočemu skupku drobnih črnih pikic, ki jih je obdajal nekakšen prozoren ovoj.

»To je mrest«, jo je poučila starejša sestra. Iz njih se bodo razvile žabe. Vsak dan bova prišli k mlaki in opazovali, kaj se dogaja.

Prvih nekaj dni deklici nista opazili nič posebnega. Le to, da drobne črne pikice niso bile več okrogle, temveč so postajale nekoliko podolgovate. Večkrat sta si k mlaki prinesli široko posodo in povečevalno steklo, saj je bilo raziskovanje tako še zanimivejše. Dnevi so postajali vedno toplejši in prijetno je bilo brkljati okrog mlake. Nekako po dveh tednih so drobni paglavci, kot imenujemo žabje ličinke, že plavali v mlaki. S svojimi dolgimi repki so spominjali na male ribice, pa tudi dihali so tako – s škrkami.

Po slabih dveh mesecih so jim zrasle zadnje noge, škrge pa so pričele izginjati. Paglavci so pričeli prihajati po zrak na površino vode, saj so se jim začela razvijati pljuča. Kmalu za tem so paglavcem začele rasti prednje noge, repek pa se je pričel krajšati.

V prvomajskih počitnicah v vodi ni bilo več nobenega paglavca – vsi so zapustili vodo, saj so se preobrazili v male žabice, ki bodo popolnoma odrasle, ko bodo stare tri leta.

Dejavnost Mali raziskovalec je namenjena otrokom pred vstopom v osnovno šolo.

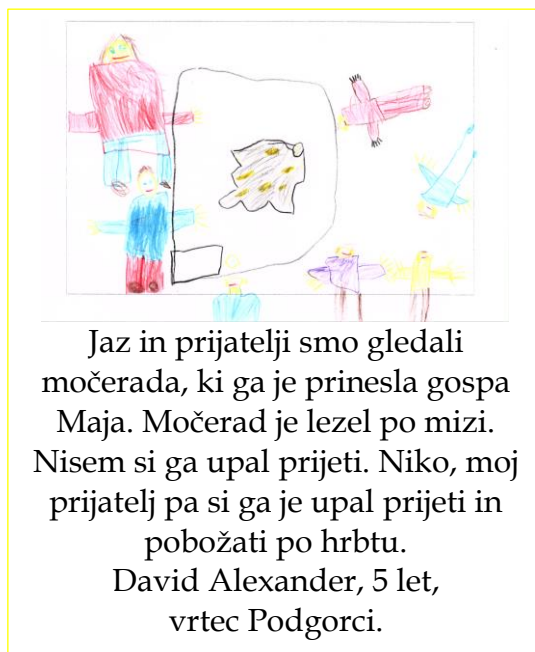
V petnajstih letih jo je obiskovalo 638 otrok.

V šolskem letu 2015/2016 je potekala v šestih vrtcih: Ormož, Velika Nedelja, Podgorci, Ivanjkovci, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž. Obiskovalo jo je 46 otrok, izpeljanih je bilo 118 srečanj, v vrtcu Velika Nedelja je bil deseto leto zapored izpeljan naravoslovni dan Gremo na travnik, pri

spoznavanju travnika sem se aktivno vključila tudi v vrtcu Podgorci, v planinskem taboru, ki je potekal meseca junija v vrtcu Miklavž pri Ormožu pa so udeleženci spoznali zgodbo o škratu, ki ga je pičil klop, skozenjo pa se podučili o prvi pomoči pri piku klop, prvi pomoči in preventivi.

Tako kot prejšnja leta je Rdeči križ Slovenije Območno združenje (RKS OZ) Ormož skrbelo za urejene koticke za zdravje v vrtcih, kjer so bila tekom leta na razpolago zdravstveno vzgojna gradiva iz založništva Rdečega križa Slovenije, CINDI programa, Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Zveze društev bolnikov z osteoporozo in številnih drugih.

V šolskem letu 2015/2016 je bilo razdeljenih skupno 1986 enot gradiv.

Šolsko leto se je za dejavnost Mali raziskovalec pričelo drugače kot prejšnja leta. Sama si ga bom zapomnila po dogodkih, ki sem jih doslej spremljala le v medijih, posnetih ali fotografiranih nekje daleč stran od nas. Sprejemni center za migrante v Središču ob Dravi je bil nekaj časa naša skoraj edina misel in delo v njem nekaj, kar še nismo doživeli. Večje ali manjše skupine ljudi, ki so prihajale podnevi ali ponoči, večinoma premalo oblečeni in obuti, ožuljeni, dehidrirani, izmučeni, ločeni od svojih družin, mnogi kronično bolni; dojenčki in majhni otroci, njihovi starši, starejši – nekateri tudi na vozičkih, so potrebovali našo pomoč. Nesebično, brezpogojno. Vsak, s katerim smo prišli v stik, je nosil svojo zgodbo. Nekateri so jo bili pripravljeni deliti z nami.

Delali smo risanke. Imeli smo palčke pa papir. Na papir sem narisala punčko in oblake ter nalepila na palčko. Palčko sem dala med obe dlani in hitro vrtela levo in desno. Tako je nastala risanka.

Nina, 6 let, vrtec Podgorci.

Pri raziskovalcu smo enkrat posejali pšenico v lonček. Smo zalili pšenico in postavili vse skupaj v škatlo. Škatle smo postavili na svetlo. Po nekaj dnevih je pšenica zrasla v lončku.

Pšenico smo odnesli domov.

Niko B., 5 let, vrtec Podgorci.

Nemogoče jih je strniti in na kratko zapisati, težko je najti prave besede za lastne občutke, ki so nas prevevali v teh težkih dneh. Po najboljših močeh smo pomagali vsi: zaposleni RKS OZ Ormož s sedemnajstimi prostovoljci in enajstimi člani ekip prve pomoči Rdečega križa, pripadniki Civilne zaščite, prostovoljci Karitasa in Slovenske filantropije, predstavniki Visokega komisariata Združenih narodov

za begunce, policija, ekipa Zdravstvenega doma ter številni

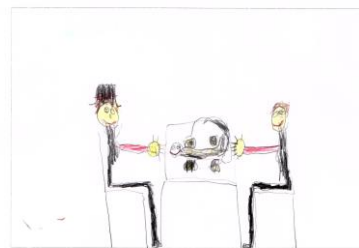
ljudje dobrega srca, ki so se nemudoma odzvali našim prošnjam ter podarjali stvari, ki so jih ljudje, na poti v boljše življenje, potrebovali. Otroci v vrtcih so bili seznanjeni z razlogom moje odsotnosti konec oktobra in v začetku novembra. Pa vendar, pozornost so želeli tudi zase in pri delu se je bilo potrebno hitro vrniti v stare tire.

Velikokrat slišimo ali beremo, da je »upadanje ugleda naravoslovnih znanosti v širši družbi in priljubljenosti naravoslovnih predmetov v šoli značilno za večino razvitega sveta, zato je popularizacija naravoslovja v širši družbeni skupnosti pomembna naloga

vseh, ki se problema zavedajo«³. Obogatitvena (nekoč interesna) dejavnost Mali raziskovalec nedvomno prispeva k popularizaciji naravoslovja, na nek način je postala v vrtcih »domača« in združuje vse tiste, ki nam ne predstavlja le del programa, ki ga izvajamo v »službenem času« ali kratkoročnih projektov, ampak se nanjo pripravljamo, iščemo ideje, se o njej

Glorija, vrtec Ježek pri OŠ Sveti Tomaž

Gospa Maja je prinesla kuščarja, da smo ga opazovalo. Bilo mi je všeč, da sem ga lahko od blizu gledal, opazoval. Potipal ga nisem, pač zato, ker ga nisem.

Val, 5 let, vrtec Podgorci.

pogovarjamo in se je veselimo tudi takrat, ko nismo v službi. Delo je bilo zastavljeno starosti primerno, otroci so se skozi igro in z izvajanjem preprostih poskusov, ob pogovorih, med izdelovanjem modelov in podobnim veliko naučili, se

ob tem zabavali, mnogi so o dejavnosti pripovedovali tudi doma in s pomočjo staršev poskuse ponavljali, ob vsem tem pa

³ Gostinčar Blagotinšek, 2007.

niso vedeli, da se ukvarjajo s kemijo, fiziko, matematiko, biologijo in ekologijo.

Da lahko ukrivimo vodni curek, smo se prepričali s pomočjo naelektrenega balona, posebej zanimivi pa so bili natrgani lističi papirja in kristali sladkorja, ki so »poskakovali« vsakokrat, ko smo balon približali. Optične prevare so nam

Bine, vrtec Ježek pri OŠ Sveti Tomaž

pomagale razložiti, zakaj se junaki risank gibljejo, pokalica in telefon, narejen iz dveh plastičnih lončkov pa so v nas zbudila ugibanja, »le kako je glas prišel v naša ušesa?«

Kaj je led in kako bi kocko ledu dvignili z enim samim zobotrebcom ter mnogi poskusi z vodo, so nepisana domena zimskih mesecev. Razen izdelave filtra za vodo, ki ga pripravimo ob svetovnem dnevu vode, ko se tudi sicer več pogovarjamo o onesnaževanju okolja ter o posledicah le-tega na živa bitja.

Da brez zraka ne moremo živeti, je jasno vsem, kako pa lahko zrak izkoristimo, preizkusimo z letali. Vsak izdelava dve različni in tekmovanje se prične. Katero leti višje, dalje, hitreje?

Zala, vrtec Ježek pri OŠ Sveti Tomaž

Lepi in zanimivi so barvni poskusi.

Tako tisti, ki nam omogočijo, da v igralnici vidimo mavrico, kot tisti, pri katerih spremljamo barvne spremembe zaradi kemijskih reakcij. Ali pa ugotavljamo, katera barvila se skrivajo v zelenem in črnem flomastru. Veliko navdušenje so poželi magneti, pa tudi »izganjanje« mehurčkov iz pecilnega praška ni

kar tako. Velikokrat so otroci poskuse s pomočjo staršev ponovili tudi doma.

Posebno pozornost vsako leto posvetimo dvoživkam, saj se dvoživke danes soočajo z možnostjo izumrtja. Dvoživke so bile prvi vretenčarji na kopnem, doživele so razvoj in propad dinozavrov. Po mnenju naravovarstvenikov se Zemlja danes prvič po izumrtju dinozavrov sooča z možnostjo množičnega izumiranja vrst. Zraven bolezni, ki jih ogrožajo, je iskati vzroke tudi v poseganju človeka v njihov življenjski prostor, onesnaževanju okolja in naseljevanju tujerodnih vrst. V Sloveniji živi devetnajst vrst dvoživk in vse med njimi so ogrožene. V okviru dejavnosti se podrobneje srečamo z razvojnim krogom žabe in močeradam, ki v ljudeh še vedno vzbuja strah, čeprav je o njem pisal že slovenski pisatelj in naravoslovec Fran Erjavec v drugi polovici 19. stoletja.

Dejavnost se zaradi številnih drugih aktivnosti končuje že aprila. To pa seveda ne pomeni, da se končujeta naše sodelovanje in raziskovanje. Upam, da bodo naša skupna srečanja ostala vsem v prijetnem spominu še dolgo potem, ko se bodo naše poti ločile in se bomo srečevali le še priložnostno.

V vrtcu Ježek je Mali raziskovalec v izvedbi RKS OZ Ormož v šolskem letu 2015/2016 potekal prvič. Dejavnost je obiskovalo šest otrok. U tem, kateri poskusi so se jim najbolj vtisnili v spomin, so vzgojiteljici Valeriji Gregurin povedali:

Nija: »Ko smo meli male krogece, smo si po glavi podrgnili, potem pa so se tisti prilepili gor na balon.«

Bine: »Potem pa smo še z močeradom delali, smo ga barvali in liste gor devali, bil je iz gibsa, pa mogli smo imeti namočene roke.«

Zala: »Delali smo snežinke, Maja je dala papir, smo ga preložili in ga narezali, papir smo odprli in nastala je snežinka.«

Nija: »Pa tisto, ko smo si delali telefon ... pa Zala se je tak smejala in kazala prst; taka vrvica, ki more biti napeta, privezana sta dva lončka, en pa posluša, en pa govori, potem pa se lahko pogovarjata.«

Glorija: »Tisto, ki smo meli tiste duge, ki so bili notri olje in pecilni prašek. Pena iz epruvetk je tekla, Zala mu je dala ime Pijanček.«

Nija: »Jaz sem dala notri olje v epruvetko, notri je bilo rdeče zelje, potem pa so se barve spreminjale, pa še sok smo dali notri.«

Zala: »Na eno smo dali zeleno, na eno pa črno na toto eno brisačko; pa smo še malo z vodo zmočili, pa je voda kar tekla gor, pa smo se naučili kere barve so hitrejša, modra je hitrejša, rumena je najbolj počasnejša.«

Nija: »Plaval je zobotrebec, plaval pa ni kamen, gumb je plaval.«

Zala: »Mi smo dali sladkor na zobotrebec, potem pa smo dali na ledeno kocko in prešteli do deset, potem pa smo kocko gor dvignili, pa se je držala.«

(Besedila otrok niso lektorirana.)

Utrinki s srečanj

Sveti Tomaž, november 2015

Ivanjковci, januar 2016

Ormož, april 2016

Podgorci, marec 2016

Središče ob Dravi, september 2015

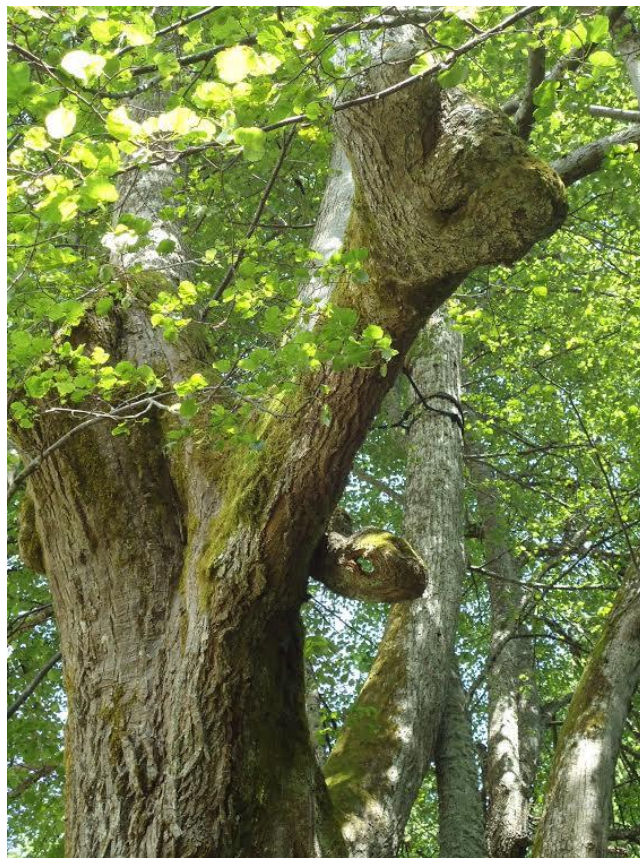
Velika Nedelja, marec 2016

Narava nas opazuje

14. raziskovalni tabor

18. do 22. julij 2016

V tednu od 18. do 22. julija 2016 je v Ormožu potekal mladinski raziskovalni tabor, ki so ga izvajali Ljudska univerza Ormož, enota Mladinski center Ormož in Območno združenje Rdečega križa Ormož.

Tabora se je udeležilo 12 otrok, starih med 6 in 15 let. Otroci in mladi so skupaj raziskovali, ustvarjali, se na sproščen način, nevede učili in se seveda družili ter zabavali, saj so vendar počitnice.

Namen organizatorjev je bil, da se počitničarji zavedo lepot, posebnosti in pomena narave, ki nas obdaja. Teden druženja so posvetili pretanjenemu opazovanju narave iz več vidikov. Naravo so opazovali s čutili: tipali, gledali, poslušali, nekoliko manj okušali in vonjali. Potem so spremenili zorni kot ter poglobljeno opazovali podobe narave in skušali doumeti,

kaj nam sporoča s svojimi oblikami. Pozorni so bili na zanimive podobe dreves, vej, krošenj, debel ter na krilih domišljije zaznavali skrita sporočila. Kot čuječi opazovalci so svoje čute še izostrili, se ozrli vase ter se predali lastni umetniški ustvarjalnosti. Risali so samosvoja

magična drevesa, obdelovali fotografije, jih umetniško dodelali ter se literarno izražali.

V sklopu tabora so si ogledali in podrobno spoznali drevesa v ormoškem parku. Mentorica Maja Botolin Vaupotič jih je seznanila z botaničnimi lastnostmi dreves, zanimivimi zgodovinskimi dejstvi in pripovedmi o ormoškem grajskem parku, drevesa so določili po listih, lubju, obliki, izmerili so obseg debel ter se naučili določiti višino dreves. Spoznali so

zanimivosti in značilnosti dreves ter še posebej ormoških drevesnih posebnosti, kot so tulipanovec, maklura, ginko in metasekvoja.

Ker Ormož meji s Hrvaško, so en dan obiskali tudi zanimiv, a, žal, nekoliko zapuščen Arboretum Opeka v Vinici na Hrvaškem, kjer so drevesa opazovali, jih spoznavali in bili pozorni na nenavadne oblike dreves, ki nam dajejo občutek, da nam narava hoče nekaj povedati. Mentorica Tadeja Ozmec jih je poučila o tehnikah dobrega fotografiranja in najdene zanimive sporočilne oblike so tako mojstrsko ujeli v objektivne telefonov in fotoaparátov.

Sledila sta dva ustvarjalna dneva, ko so na podlagi svežih izkušenj pod mentorstvom Tadeje Ozmec in Mateje Žerjav nastale fotografije natisnili ter slikarsko dodelali. Mentorica Marijana Korotaj je poskrbela, da so pod vplivom svežih navdihov, brezmejne otroške ali mladostne domišljije literarno ustvarjali. Igrali so se z besedami, jih povezovali v literarne mojstrovine, pisali pesmi, zgodbe in haikuje o naravi in drevesih ter seveda o lastnem doživljanju le – teh. Mlajši otroci, še nevešči pisanja, so svoje ideje narisali ter s pomočjo starejših prijateljev zapisali.

Zadnji dan so pripravili razstavo nastalih izdelkov (fotografskih, likovnih, literarnih), si namislili in izvedli nastop za starše in ostale obiskovalce ter tiskovno konferenco za medije.

Udeleženci tabora so ob zaključku povedali, da so se imeli zelo lepo, spoznali so nove prijatelje, dobili pozitivne izkušnje

kreativnega preživljanja počitniškega časa, in da si želijo še več takšnih taborov.

Za toplo malico, ki je udeležence pričakala vsak dan v prostorih RKS OZ Ormož, se zahvaljujemo Marjanu Kumru iz podjetja Ortrade d.o.o. ki jo je prispeval ter Jožici Jurkovič in Nataši Horvat Nidorfer za logistično podporo.

Karin Ozmec

Drevanje v vesolju

Drevo se je Zemlje navolilo
in se v vesolje preselilo.
Tako zelo se je veselilo,
da je korenine pozabilo.

Po vesolju je hodilo
ter zvezdice jezilo,
s soncem kavo spilo
in z luno čik skadilo.

S časom je interes izgubilo,
se od prijateljev poslovilo,
vesolje zapustilo
ter se na svoje mesto vrnilo.

Tinka Prapotnik

Zara Neža Potočnik

Živa Šilak
Pobeg

Breza potegnila je asa iz rokava.
Sosednje drevo v temo zavila,
za ogrado pri sosedu grmu se skrila,
kasneje z vlakom na morje pobegnila.

Tam se pred hišo ustavila,
v oblake zrla in ptiče nadrla,
ko so pozobali listje
in odleteli oblakom naproti.

Katarina Vaupotič
Neslišna tožba

Vzpenjam se in rastem
že od samega začetka.
Gor, gor, navzven.
Trudim se.

Sama preko svojih mej,
sama se bojujem,
sama tu kraljujem,
a vabim te.

Da me češeš, da me božaš,
da skrbiš za me,
si opora, ti si moč,
vsak dan gledaš me.

Če ni tebe, mene ni
pogrešam te, pomemben si.
Ti si meni vsa milina,
tebi jaz le vir sem vina.

Ajda Brlek

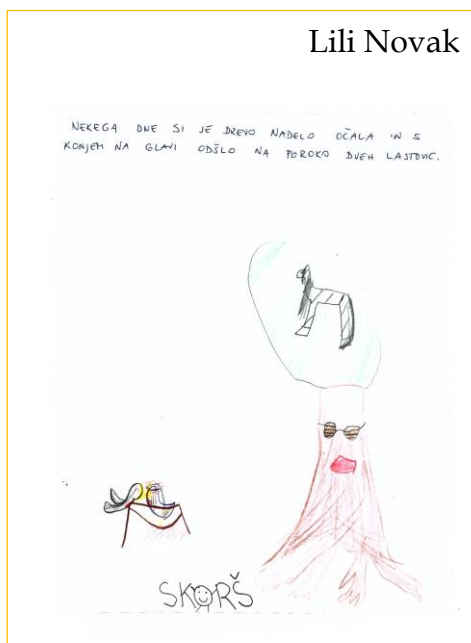

Maja Mlinarič
Sanje

Na levi dež,
na desni sneg,
jaz na soncu sanjal sem.

Vse okrog drevesa,
dež nad mano,
že v luži sem.

Lili Novak

Tjan Lebar
Igra

Vlak je hitrejši kot oblak
in as je karta teme.
Breza osamljena v ogradi,
morje šumi, grm se trese,
drevo listje spušča,
ptice odletele so,
hiša zapuščena,
ko zob medveda vidi se.

Jaka Prapotnik
Drevesova nočna mora

Drevo sanja.
Sanja,
sanja
nočno moro.

Ujeto na tleh.

Človek z motorno žago.
Aaa!
Drevo ustraši se.
Joka, se joka
in prejoka noč.

Tia Mesarec

Leštevici sta imeli rajski dan.
Zraven sta porabili drevo.
Drevo jima je pomešalo
jopa raj leštevici sta
bili zelo veseli.

Jaka Prapotnik
Rad imam tabore o
drevesih

Tabor,
tabor,
dober tabor.

Zelo veliko smo se učili,
morje in šolo pozabili.

Imamo radi tabore.
Ne smete jih sovražiti.

KRALJICA gozda

Barbosa

Dežela škratkov

Veseli teden pri Jakcu

18. otroški počitniški tabor

25. do 30. julij 2016

Ponedeljek, 25. 7. 2016

Naše počitniško druženje se je pričelo na avtobusni postaji v Ormožu ob deseti uri zjutraj, kjer smo se v pričakovanju zbrali s kovčki v rokah in z nahrbtniki na ramenih, pripravljeni na počitnikovanje na Treh kraljih. Že na avtobusu smo se spoznali; veliko je bilo starih znancev, nekaj pa tudi novih, ki pa

so hitro spoznali svoje soudeležence. Po umirjeni vožnji po pohorskih cestah smo v času kosila prispeli v naš hotel, kjer smo si razdelili sobe in se najedli. Po kosilu smo se zbrali v prostoru za delavnice, kjer smo preleteli tedenski načrt dogodkov, se bolje spoznali, razložili

pravila tedenske igre Skriti prijatelj in pravila ocenjevanja sob ter se nato pripravili na naš prvi pohod do vzletišča zmajarjev. Zvečer nas je obiskal planinec Franc Hribernik, ki nam je pokazal zanimive fotografije počitnikarjev na Pohorju in drugod po Sloveniji.

Torek, 26. 7. 2016

Dan smo začeli z jutranjo telovadbo in se tako pripravili na nove izzive. Po zajtrku smo najprej ocenili sobe ter se nato odpravili na pohod proti partizanski bolnišnici Jesen, ki je delovala ob koncu druge svetovne vojne. Je edina obnovljena bolnica na vzhodnem Pohorju. Zunanost barak je bila po vojni obnovljena, notranjost pa priča o skromnih razmerah, v katerih so en zdravnik in dve sestri reševali življenja borcem. Tam smo si

ogledali notranjost takratne

operacijske »dvorane«, sobe za ranjence, kuhinje ter prostor za zdravnike, pa tudi takratne pripomočke za zdravljenje.

Po kosilu nas je obiskal Marjan Škvorc, soavtor oddaje Male sive celice in popestril naš popoldan s kvizom. Del popoldneva smo preživeli tudi na ustvarjalnih delavnicah, večer pa na bovlingu.

Sreda, 27. 7. 2016

Po zajtrku smo se odpravili na pohod proti Osankarici. Pot nas je vodila mimo obeležja v gozdu, kjer je nekoč, v hudi zimi, zmrznila Uršula, ki je nesla hrano svojemu možu, a jo je zajel snežni metež. Obeležje stoji v opozorilo ostalim pohodnikom in planincem, da pred odhodom na pohod sporočijo, kam se

odpravljajo, da se primerno opremijo in s seboj vzamejo dovolj hrane. Nato smo prišli do Črnega jezera, ki predstavlja svojevrsten zaklad, ležeč med Tremi kralji in Osankarico. Jezero je umetno, nekoč so ga uporabljali za splavljanje lesa

v dolino. Danes je jezero zavarovano in ob njem velja naravovarsteni režim. Na dnu jezera so se leta in leta nabirali organski odpadki odmrlih rastlin in živali ter sčasoma ustvarili debelo plast mulja, ki je temne, skoraj črne barve. Jezero je zato na pogled, kot bi bilo polno črnila, čeprav je voda kristalno čista. Jezero leži na nadmorski višini 1197 metrov. Ob poti do jezera, po kateri je zaradi debelih plasti šotnega mahu zelo prijetno hoditi, smo opazovali številna mravljišča, ob katerih smo naredili preprost poskus. Dlan smo podpržali tik nad mravljiščem, potem pa jo po krajšem času približali nosu in globoko vdihnili ter se prepričali, da je vonj mravljične kisline resnično oster.

Legenda pravi, da v vsakem pohorskem jezeru živi povodni mož, Jezernik. Jezerniki skrbijo, da je na Pohorju stalno dovolj vode. No, tega v Črnem jezeru smo očitno vznemirili, saj je nad nas prignal deževne oblake, ki so nas obrnili nazaj proti našemu začasnemu domu.

Deževno popoldne je bilo kot nalašč za ustvarjalne delavnice, namizni tenis in družabne igre, večer pa nam je popestril lovec Alojz Gostenčnik, ki je s pomočjo številnih nagačenih živali in slikovnega gradiva predstavil živalstvo Pohorja.

Četrtek, 28. 7. 2016

Dopoldan smo pričeli z ogledom cerkve na Treh kraljih. Posebnost, ki jo opazimo od zunaj, je strešna kritina, saj je cerkev pokrita s pohorskim kamnom – skrilavcem. V notranjosti so trije oltarji, v celoti izdelani iz lesa, na lesenih kipcih so vidne poškodbe, nastale zaradi strelav med drugo svetovno vojno. Tla so iz zbite zemlje. Gotsko renesančna

podružnična cerkev je iz začetka 16. stoletja, proti koncu 16. stoletja je bila občutno spremenjena v današnjo obliko. Cerkev je danes troladijska, z zvonikom in mežnarijo na zahodni strani ter s prezbitერიem in z zakristijo na vzhodni strani. Notranjščina je bila prvotno poslikana z živahno arhitekturno poslikavo.

Pot smo nadaljevali proti Velikemu vrhu, najvišjemu delu slovenjebistriškega dela Pohorja, kjer sta tudi smučišče in vlečnica. Gre za razmeroma zahteven pohod, čeprav je kratek, je potrebno na tej kratki razdalji premagati 163 metrov višinske razlike. Z Velikega vrha se razprostira krasen razgled po dravski dolini, vidijo se Haloze, ob dobri vidljivosti pa tudi Ptujsko jezero.

Na poti na Velik vrh smo se ustavili ob mejniku – kamnu, na katerem sta na vsaki strani po en grb. Na eni strani je grb grofov Attemsov, družine, katerih korenine segajo v 12. stoletje in so bili na slovenskem ozemlju lastniki številnih gradov, tudi tega v Slovenski Bistrici, do 2. svetovne vojne je bil njihov tudi dvorec Dornava. Na drugi strani je grb grofov Windischgrätzov, ene najuglednejših rodbin Habsburške monarhije, njihove korenine segajo v 13. stoletje. Oboji so bili lastniki pohorskih gozdov in kamen je seveda mejnik, eden redkih, ostali so ukradeni.

Popoldan smo si krajšali z lokostrelstvom, vlečenjem vrvi, nogometom, ustvarjalno delavnico ter seveda s pripravami na večer, ko so se v kulturnem programu predstavili udeleženci tabora.

Petek, 29. 7. 2016

Dopoldne je minilo v duhu pohorskih pravljic. Marijana Korotaj nam je predstavila pravljici iz zbirke pravljic, ki so jih prebesedili in jim dali novo podobo učenci Druge osnovne šole Slovenska Bistrica. Pravljicama je sledila ustvarjalna delavnica,

kjer smo z Marijanino pomočjo v tehniki origami izdelali prave pohorske krave, nato pa iz koruznih storžev prelepe pohorske vile.

Popoldan smo zapolnili s športnimi, z družabnimi in ustvarjalnimi aktivnostmi, s peko klipičev, pripravami na kuhanje pohorskega lonca, ki smo ga že po

tradiciji pripravljali sami (ob obilni Aleševi pomoči, seveda). Petkov večer se je zaključil s tekmovanjem za »naj frizuro«, pri nekaterih pa tudi s pospravljanjem potovalk.

Sobota, 30. 7. 2016

Sobota je v taboru dan vrnitve. Polni lepih vtisov, na novo stkanih prijateljstev ali okrepljenih starih, smo se v dopoldanskih urah vrnili v Ormož z željo, da se na Tri kralje še vrnemo.

K prijetnemu vzdušju na Treh kraljih smo prispevali vsi: 17 otrok iz osnovnih šol Velika Nedelja, Ormož, Središče ob Dravi in Stanko Vraz, spremljevalke Cilka Špindler, Janja Dovnik, Marija Imerovič, Maja Botolin Vaupotič ter osebje Hotela Jakec na Treh kraljih. Za vsakršno pomoč pa smo hvaležni vsem, ki so tabor, zraven organizatorjev in v prispevku omenjenih, podprli in v njem sodelovali: Zdravstvenemu domu Ormož za sanitetni material in Ani Vaupotič za logistično podporo.

Bilten

Rastemo skupaj

Mali raziskovalec
Narava nas opazuje
Veseli teden pri Jakcu

Izdala:

Medobčinska lokalna akcijska skupina za preprečevanje zasvojenosti na
področju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž

Zanjo:

Stanislav Ivanuša

Besedilo:

Marijana Korotaj in Maja Botolin Vaupotič

Fotografije:

Katarina Vaupotič in Maja Botolin Vaupotič

Jezikovni pregled:

Marijana Korotaj

Tisk:

Tiskarna Ekart

Naklada:

200 izvodov

Ormož, september 2016